

Široki Brijeg: Dođi da vidiš! Dođi da se diviš! I poželjet ćeš ovdje da živiš

11. prosinca 2020.

„Ja se sjećam kako su nas učili u školi da je Eugen Savojski kada je osvojio Posavinu slao emisare ovdje u Hercegovinu i u Imotski u Dalmaciji da šalju ljude. Gore je bila ravnica i plodna zemlja, a ovdje puno usta. I moj je djed dva strica poslao u Slavoniju. Eno, jednog u Vinkovcima, a drugog u Požegi”, govori nam Mića i naglašava da ne valja kada se Hrvati međusobno svađaju a jedan su narod. No, govori kako u zadnje vrijeme vidi po televiziji kako se stanje smiruje i kako je ponosan kako jedna Širokobriježanka

zdušno radi na povezivanju Hrvata. Riječ je o Žani Ćorić iz Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske. „Tako je i Didak Buntić slao djecu u Vojvodinu i Slavoniju, a poneki su završili i u Posavini. Drago mi je da se naša Žana bori, tako i treba: I svi njeni su dobri ljudi. Pravi kršćani, a mi ti ovdje i ne možemo drugačije“, zaključuje svoju besjedu stari Mića i prstom pokazuje na Franjevački samostan kao da nam hoće reći ovo je naš korijen, ovo je naš temelj.

Piše: Anto PRANJKIĆ

-Mi jesmo rođeni i živimo na kamenitom kršu, ali to ne znači da ne znamo što znači ravnica i plodna područja. Morali smo zbog raznih razloga kroz povijest odlaziti negdje daleko i svjedočiti svoje, ali smo upoznavali i nove načine življenja, snalaženja u životu. Veliki je broj naših ljudi sa Širokoga još i prije '45 morao napuštati rodni kraj i ići negdje daleko, tamo gdje naša hercegovačka noga do tada nikad nije bila kročila. No, znademo da je bilo puno naših ljudi koji su „preskakali“ baru i ranije zbog potrage za boljim sutra, kaže nam Mića Galić, 70-godišnji Širokobriježanin i naglašava da je jako lijepo kada u Hercegovinu navrate ljudi iz Slavonije i Posavine.

-Ja se sjećam kako su nas učili u školi da je Eugen Savojski kada je osvojio Posavinu slao emisare ovdje u Hercegovinu i u Imotski u Dalmaciji da šalju ljude. Gore je bila ravnica i plodna zemlja, a ovdje puno usta. I moj je djed dva strica poslao u Slavoniju. Eno, jednog u Vinkovcima, a drugog u Požegi, govori nam Mića i naglašava da ne valja kada se Hrvati međusobno svađaju a jedan su narod. No, govori kako u zadnje vrijeme vidi po televiziji kako se stanje smiruje i kako je ponosan kako jedna Širokobriježanka zdušno radi na povezivanju Hrvata. Riječ je o Žani Ćorić iz Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

-Tako je i Didak Buntić slao djecu u Vojvodinu i Slavoniju, a poneki su završili i u Posavini. Drago mi je da se naša Žana bori, tako i treba: I svi njeni su dobri ljudi. Pravi kršćani, a mi ti ovdje i ne možemo drugačije, zaključuje svoju besjedu stari Mića i prstom pokazuje na Franjevački samostan kao da nam hoće reći ovo je naš korijen, ovo je naš temelj.

I uistinu u gradu na rijeci Lištici sve je usmjereno ka Franjevačkom samostanu. Nije ovdje samo duhovno vodstvo hrvatskoga puka. Franjevci su u cijeloj Bosni i Hercegovini uz vjeru u Boga pronosili prosvjetiteljske i obrazovne ideje, ali i znali zaštititi nacionalni identitet.

-Ne želimo isticati one negativne primjere, ali povijest nas uči da se stvari moraju zapisivati. Inače se brzo zaborave. Neke svjesno, neke nesvjesno. Nikada ne možemo zaboraviti fra Leona Petrovića i subraču. To je žrtva koja vapi u nebo, a mučenici su u našim srcima i glavama već odavno sveći. Njima ćemo na najbolji način vratiti ako budemo živjeli ovdje, vjerovali u Boga i branili ovaj svoj krš, kaže fra Miljenko i ističe kako se ljubav prema domovini najbolje pokazuje poštovanjem prema vrijednostima koje su usađene u hercegovačkoga čovjeka: Bogoljublje, čovjekoljublje i domoljublje. Jednostavno, Hercegovac bez toga ne može.

-Kad osjetimo da se netko udaljava od naših postulata jednostavno mu kažemo: Biž, ća! A mi nastavljamo dalje, kaže stari fratar i upućuje nas da vidimo ponos Širokoga Brijega – Likovnu akademiju.

Dok obilazimo učionice i razgledavamo eksponate i umjetničke slike prisjećamo se da je baš u ovom prostoru mirovinu doživio posavski akademski slikar i profesor dr. Anto Kajinić. Studenti koji prolaze pored nas nam kažu da su rodnom iz Hercegovine, ali često naiđe i netko iz Metkovića i Splita. U jednom trenutku vidimo i jedan zaljubljeni par. Anto je iz Kladara kod Modriče a Monika je tu iz jednog obližnjeg sela.

-Bili smo na jednom predavanju. Slučajno smo sjeli jedno do drugoga i evo tako tri godine.

Pitamo hoće li biti braka. Monika kaže sve u Božje ruke, a Anto kaže:

-Naravno! Nisam ja zabadava iz Posavine dolazio u Jare. Kaže nam kako ima još parova. I širokobriješka veterinarica je Posavka, Jele iz Seonjaka kod Brčkoga. Ima nas još ovdje. Puno nas je približila akademija, ali i neke druge realnosti. Prije svega, identitet nam je isti i vjera u Boga. Mentaliteti jesu različiti, ali ono iskonsko je ostalo. Neki to ne žele pokazati, ali puno nas je koji želimo raditi zajednički, jer znamo da se samo tako može.

Pitamo ovo dvoje mladih ljudi ima li kad razmimoilaženja u mišljenju? Kažu da se ponekad razidu u stavovima, ali nakon toga se opet samo slatko nasmiju. Na primjer, Monika smatra da je za jesti ljepši pršut, a Anto kulen.

I upravo je hrana posljednjih godina velika poveznica Posavine i Hercegovine. Naime, tamošnje braniteljske zadruge bave se poljoprivrednom. Joso Marković iz Braniteljske udruge iz Matića kod Orašja napravio je u svom mjestu poduzetničko čudo u uzgoju raznih poljoprivrednih proizvoda. Zadnjih godina slično čine i na Širokom.

-Bili bismo nekorektni kada ne bismo spomenuli jednog vrsnog i vrlo vrijednog čovjeka. Našega Niku Marušića, koji radi sto poslova i sve svršava u roku i kako Bog zapovida, ali nemojte mu reći, jer ne voli da ga se hvali. Nisu samo paprike ono što mi radimo i što ćemo raditi. Ima toga puno, a Niko ode dalje. Čuo sam kako pokreće proizvodnju i u našoj Rami, kaže nam jedan 45-godišnjak, koji želi ostati anonimn, jer kaže ako Marušić sazna da je on nešto lijepo govorio o njemu može biti svašta. No, on mora reći istinu, pa je najbolje da ostane anonimn, a Marušić je poput selektora Dalića: skroman i ponizan, a vrijedan.

- Eh, da nam je takvih više, kaže anonimac.

Na samom početku ove priče smo rekli da je veliki broj Širokobriježana napustio svoju domovinu nekada davno. No, oni su cijelo vrijeme u vezi s Domovinom. Svakodnevno pljušte informacije internetom, društvenim mrežama ili nekim drugim medijima, ali najčvršća je veza kad rođijak zove rođijaka. Te se informacije plaćaju ljubavlju.

U dalekoj Kanadi živi i Ivan Grbešić, predstavnik Hrvata Kanade u Savjetu Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan RH koji je sa Širokoga. Često se na svom facebook profilu prisjeti svog rodnog kraja. Kako on, tako i mnogi drugi. To je zalog da će Široki širiti svoje ruke na sve četiri strane ove zemlje, vjerujući Bogu, voleći ljude i braneći Domovinu.